

Et elsket insekt

Møt insektet som hageeiere i Norge elsker: vintergulløye.

AV TRINE-LISE GJESDAL | PUBLISERT 22. JAN. 2016 | OPPDATERT 4. FEB. 2020

Grønn Vintergulløye, med store øyne og stor gjennomsiktige vinger.

Insektet vintergulløye. Foto: E. Fløistad/Bioforsk.

Vintergulløye er et insekt utenom det vanlige. Som voksen er det lysegrønt, har gullglinsende øyne og ser ganske så elegant ut. Men som larve blir det sammenliknet med en krokodille: glupsk og utstyrt med kraftige kjever.

Nyttedyr

Hageeiere over hele Norge elsker insektet. Det er et av de viktigste nyttedyrene vi har. Vintergulløyelarvene angriper og spiser mange forskjellige insekter, og er spesielt glad i bladlus. Bladlus gjør som kjent stor skade på plantene våre. En larve kan spise 300–400 bladlus og kan drepe flere enn den klarer å spise opp.

En larve som spiser en bladlus.

Larvene dreper bladlus og kan gaffe i seg 300-400 av dem. Foto: E. Fløistad/Bioforsk.

Forfører med sang

Vintergulløye består av mange og nesten helt like "søsterarter". Det er umulig å se forskjell på dem. Derimot kan man høre forskjellen. De synger nemlig ulike sanger til hverandre. Dette skjer når voksne insekter skal finne seg en partner. Sangen blir til ved at de vibrerer bakkroppen mot underlaget de står på. Vibrasjonen lager en lyd som bare gulløyer av samme art kjenner igjen og blir lokket av. Både hunner og hanner synger.

Larvepuppe, egg som er festet til et blad med en lang stilk.

Eggene festes til planter med en lang stilk. Foto: E. Fløistad/Bioforsk.

Kannibal

Gulløyet legger egg allerede ett døgn etter paring. De lysegrønne eggene festes til plantene med en lang stilk, slik som på bildet – på undersiden av et blad. Det er et mysterium hvorfor de gjør dette. Forskerne tror det er for å beskytte eggene mot andre insekter. Og nyklekte larver. Gulløyelarvene er nemlig så glupske at de til og med kan spise sine egne søsken!

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.